

VMKF § 680

Genomförandeplan Återbruk 2.0 - Överläggningsärende

(Dnr 2022/116-VMKF) Föredragande: Ludvig Ericsson, verksamhetsutvecklare, Towe Ireblad, projektledare
Återbruk 2.0

Överläggningsärende inför beslut 13 mars 2024.

Ärendet

Enligt avfallsplanen ska en plan tas fram för koncept och etablering av en ny typ av Återbruk med fokus på återanvändning och cirkulär ekonomi. Detta koncept kallas Återbruk 2.0. Arbetet med att ta fram konceptet startade 2020 och resultatet presenterades i en projektrapport, ett gestaltungs-koncept och en genomförandeplan för åren 2022–2030 som antogs av direktionen hösten 2021.

Under 2022–2023 har ett antal aktiviteter inom Återbruk 2.0 genomförts enligt plan. Samtidigt sker förändringar i vår omvärld som påverkar vår ekonomi och våra resurser. I medlemskommunerna förändras planer på utbyggnad och exploateringar som påverkar tillgången till platser för nya återbruk och återbrukslösningar.

Under 2023 har direktionen lagt ett uppdrag om en ökad takt inom Återbruk 2.0. Genomförandeplanen har därför reviderats och gäller för åren 2024–2033.

Syftet med genomförandeplanen är att beskriva hur och när införandet av de olika delarna inom Återbruk 2.0 förväntas ske under perioden och vilken kostnadspåverkan det innebär. Planen relaterar till motsvarande innehåll i förbundets budget för 2024, plan för 2025–2026 och långtidsprognos för 2027–2033 och kommer att behöva revideras löpande.

Innehåll i genomförandeplanen:

- Gestaltning och modernisering enligt koncept Återbruk 2.0
- Åtgärdsbehov för befintliga återbruk inklusive Mobila återbruket löpande
- Flexibla öppettider för kund/Distansbemannade återbruk införs successivt
- Utveckling, kompetenshöjning och omställning av medarbetare genom bidrag från Omställningsfonderna
- Nya återbruk anläggs i Hallstahammar, Surahammar, Arboga, Enköping samt Fagersta/Norberg under perioden. Befintliga återbruk avetableras utefter att nya återbruk anläggs. En plan för framtida återbruk i Västerås tas fram. I dagsläget, december 2023, planeras för tre återbruk i Västerås ersätter återbruken Bäckby i väst, Hälla i öst och Gryta samt Stenby i norr. Alternativt utökas Bäckby och Hälla i närtid och utbyggnad i öst och väst sker längre fram i tiden. Återbruket Ängsgärdet omvandlas till ett citynära återbruk och återbruket Skultuna avvecklas. Miniåterbruk och Återbrukspunkter etableras
- Återbruket Hemma – budningstjänster i avfallstaxan

Vid direktionens mötet den 28 september framkom ett antal frågor/kommentarer för projektet att besvara/förtydliga:

Justerares sign.

Utdragsbestyrkande

- Begreppet Återbrukspark utgår. Tanken med begreppet återbrukspark var att det skulle kunna finnas någon enstaka butik och/eller café och kanske utställningslokal etc, men ej en hel galleria motsvarande tex ReTuna. Anläggningarna kommer enbart kallas Återbruk. Nya återbruk som planeras har en yta om 2-3 ha, Vafabmiljö kommer inte att driva cafe, butiker eller liknande verksamheter. Samarbeten med aktörer som tar emot återbrukat, second hand och visst byggåterbruk kan ske på de vanliga återbruken.
- Motiv som styrker skälen att utöka med så stort antal nybyggda återbruk är att flertalet befintliga återbruk är eftersatta, för små till ytan och svåra att utöka. Lagkrav gör att det kommer behöva inrymmas fler fraktioner på återbruken. Utrymme för containerrangering behövs.
- Återbrukens roll när FNI införs? Till viss del lättnader för återbruken med anledning av att FNI införs, men andra avfallsslag kommer att behöva tas emot och finnas plats för. Förpackningsslagen kommer att skilja från vad som kan lämnas på återbruk jämfört med FNI. Sällanförpackningar typ trä och porslin kommer fortsatt att behöva lämnas på återbruk.
- Den planerade utbyggnaden av återbruken är omarbetad med hänsyn till budget, plan och långtidsprognos. Samma tankemetodik som för budgetarbetet har använts i projektet. I budget 2024 finns investeringsmedel för ett nytt återbruk i Hallstahammar. Utbyggnaden beräknas fortsätta under 2025. Därefter finns tid avsatt för utvärdering innan nytt återbruk i Arboga är på tur enligt planen. Långtidsplanen är mer osäker. Den plan och prognos som beslutas påverkas av hur medlemskommunerna har möjlighet att bistå med arbetet att hitta lokaliseringar samt eventuellt behov av detaljplaneprocesser.
- Antalet medarbetare planeras inte påverkas eller förändras då befintliga återbruk ersätts eller ökas ytmässigt. Drifteffekterna består främst av avskrivningskostnader. Avskrivningstiden för ett återbruk är i genomsnitt 15 år.

Gällande lokalisering i västra Västerås är utbyggnaden av industriområdet Erikslund stoppad på grund av att elkraften inte räcker till och ett nytt återbruk beräknas kunna byggas kring 2030. Planer finns för utveckling av området där Återbruket Ängsgärdet är lokaliserat. Arbetet fortsätter kring utredningen av återbruken i Västerås efter ny information gällande förutsättningar som påverkar planeringen. Dialog med staden pågår. Fördjupat arbete med möjligheter samt för- och nackdelar kring att behålla befintliga platser kontra bygga nya återbruk pågår.

Överläggningsärende

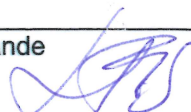
Arrendeavtal som är tecknade löper vanligtvis på 1-3 år. Återbruken i Skinnskatteberg, Skultuna, Stenby samt Köping ligger på privat mark. Önskvärt är dock att kommunerna äger marken i så stor utsträckning som möjligt. Vafabmiljö ser över arrendeavtalen för återbruken och för dialog med berörda markägare. För varje ny plats som tas i anspråk tar förbundsledningen ställning till om marken ska arrenderas eller köpas av kommunen.

En konsekvensanalys önskas gällande samlokalisering av återbruk – t ex Fagersta och Norberg.

Önskemål framfördes om att "mjuka upp" formuleringarna kring återbruken i Västerås, beakta de synpunkter som framkommit i direktionen och därefter skicka planen på remiss till medlemskommunerna för förankring innan beslut vid direktionsmötet den 13 mars.

Justerares sign.

Utdragsbestyrkande

Direktionen beslutade

att skicka förslaget till Genomförandeplan Återbruk 2.0, plan för 2024-2033 på remiss till kommunstyrelsen i respektive medlemskommun för yttrande i början av mars 2024 och tas därefter upp för beslut i direktionen vid mötet den 13 mars 2024.

Justerares sign.

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2023-12-01

Direktionen Vafabmiljö Kommunalförbund

Plats och tid	Kungsörstorp, Kungsör, 2023-12-01 kl 09:00-15:00	
Paragrafer	673-691	
Tjänstgörande ledamöter	Mikael Söderlund (M) Anna Maria Johansson Mikkonen (S) Peter Ristikartano (MP) Per Möller (C) Pelle Strengbom (S) Anne Tjernberg (S) Gunnar Tiger (S) Ingela Kilholm Lindström (MP) Göte Sandin (S) Matilda Antonsson (S)	Arboga Fagersta Hallstahammar Heby Kungsör Köping Norberg Sala Surahammar Västerås, ordförande
Frånvarande ledamöter	Ulrika Ornbrant (C) Elisabeth Åberg (L)	Enköping Skinnskatteberg
Tjänstgörande ersättare	Lars Engelberg (S) Pentti Lahtinen (S)	Enköping Skinnskatteberg
Närvarande ersättare	Kjell Persson (S) Hans Strandlund (M) Håkan Bengtzon (M) Bo Granudd (M) Per-Arne Andersson (M) Märten Öhrström (C) Elisabeth Unell (M)	Arboga Hallstahammar Heby Kungsör Norberg Sala Västerås
Adjungerade	Kennet Julin, koncerncontroller	Västerås
Övriga	Sabine Dahlstedt, förbundsdirektör Linda Gårdstam, avdelningschef Planering Fredrik Westberg, ekonomichef Ludvig Ericsson, projektledare Towe Ireblad, projektledare Marie Eidestedt, miljösamordnare Mikael Helmin, affärs- och avfallsstrateg Fredrik Hermansson, miljösamordnare Henrik Bengtsson, avdelningschef Produktion Edvin Kiellarsson, avdelningschef Transport Anders Ericsson, kommunikationsstrateg	
Sekreterare	<hr/> Lena Fryksell Söderlund	
Ordförande	<hr/> Matilda Antonsson	
Justerare	<hr/> Gunnar Tiger	

Just. sign.	Utdragsbestyrkande
-------------	---

Sammanträdesdatum 2023-12-01

Direktionen Vafabmiljö Kommunalförbund

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Direktionen Vafabmiljö Kommunalförbund

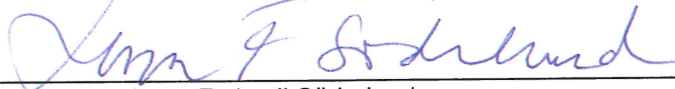
Sammanträdesdatum: 2023-12-01

Datum för anslags uppsättande: Anslagsdatum 2023-12-15

Datum för anslags nedtagande: Nedtagsdatum 2024-01-05

Förvaringsplats för protokollet: Förvaras. Gasverksgatan 7, Västerås

Underskrift

Lena Fryksell Söderlund

Just. sign.

Utdragsbestyrkande

Verifikat

Transaktion 09222115557506786043

Dokument

Protokoll direktionsmöte VafabMiljö kommunalförbund 2023-12-01

Huvuddokument

27 sidor

Startades 2023-12-14 12:33:46 CET (+0100) av Lena

Fryksell Söderlund (LFS)

Färdigställt 2023-12-14 13:20:45 CET (+0100)

Signerare

Lena Fryksell Söderlund (LFS)

VafabMiljö

lena.fryksell@vafabmiljo.se

Signerade 2023-12-14 12:33:46 CET (+0100)

Matilda Antonsson (MA)

Personnummer 199703068529

matilda.antonsson@vasteras.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"MATILDA ANTONSSON"

Signerade 2023-12-14 13:20:45 CET (+0100)

Gunnar Tiger (GT)

Personnummer 195605077014

gunnar.tiger@politiker.norberg.se

Namnet som returnerades från svenskt BankID var "Sven
Olov Gunnar Tiger"

Signerade 2023-12-14 12:46:04 CET (+0100)

Verifikat

Transaktion 09222115557506786043

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

